

СТАНОВИЩЕ

От проф. Божидар Бончев

За дисертационния труд на доц. д-р Аделина Попнеделева: „Въведение в проблематиката на орнамента-символика и историческо развитие“, за присъждане на академична длъжност „Професор“, съгласно обявения конкурс в катедра „Текстил изкуство и дизайн“, Факултет приложни изкуства, Национална художествена академия.

Представените материали за конкурса съдържат творческа биография, ръкопис на монография „Въведение в проблематиката на орнамента – символика и историческо развитие“, ръкопис на научно изследване „Проблеми на текстилните практики и текстилното изкуство“ за студентите от бакалавърска степен, подробен списък на публикациите, участията в научни конференции и публични лекции у нас и в чужбина, портфолио на творческите изяви.

Представените материали, не се повтарят с тези за конкурса за придобиване на академичната длъжност „доцент“ през 2012 г..

В представения дисертационен труд, доц. д-р Аделина Попнеделева развива своето изследване върху орнаментиката като важно стъпало в развитието на изкуствата, свързано с митологичното зараждане на възприемането на света и ритуалното отношение към предметите в него, поставяйки важни въпроси свързани с днешната представа за мястото и проявата на съвременните изкуства, базирани на древните човешки умения, свързани с текстила, керамиката, обработката на метал дърво и стъкло.

В своята богата творческа дейност и значимия брой публикации на тази тема доц. д-р Аделина Попнеделева, постоянно доразвива тази тематика, а също така и създавайки произведения в които поставя фокуса за връзката между древното символично изкуство и съвременното. В настоящото научно изследване акцент се поставя върху орнамента. Проследява се възникването, ритуално-съдържателния характер на орнаментирането, като дейност

„окултуряваща предмета“, съвременните противоречиви трактовки на проблема и съответните практики, показващи произведения на съвременни художници. Съществен дял са и разработките на студенти от ателието по Текстил към специалността в НХА, на същата тема.

Дисертационният труд се състои от Увод, в които са представени основните цели на изследването, две глави: „Сакралното съдържание“ и „Историческо развитие на орнамента“ и Заключение. Представени са и цикъл лекции, свързани с изследваната проблематика, публикации и участия с личен принос на автора в тях.

Доц. д-р Аделина Попнеделева, повече от десет години преподава на студентите от специалност Текстил на НХА, дисциплината Теоретични проблеми на текстилното изкуство, в която разглежда, дълбоката връзка между зараждането на всички човешки дейности и връзките им с непрекъснатото психологическо и физическо развитие на човечеството. В главата „Сакралното съдържание“, разглежда символното изобразяване като космогоничен ключ за възприемане на света, зараждането на митовете, религиите и различните обреди и вярвания и тяхното изобразяване в предметния свят от неолита до съвременността. Съдържанието на тази глава е фактологизирано в просторен събирателен анализ на символиката на Небето, Слънцето, Луната, Водата, Свещените камъни, Свещената Земя-Майка, Свещените Растителност, Пространство, Време. Разгледани са зараждането на религиите и тяхната символика – даоизъм, будизъм, хиндуизъм, зароастризм , ислям, християнство. По много подходящ начин темата е илюстрирана с произведения както от исторически характер, така и от съвременното изкуство.

Във втората част от дисертационният труд , Аделина Попнеделева, проследява исторически появата и развитието на орнамента в културите на Египет, Месопотамия, древна Гърция и Рим , Византия, Арабският орнамент, турски, мавритански, Персия, Индия, Китай, средновековието, илюминатите, Ренесанса, Италия, Англия. В тази глава се характеризират стиловите особености и принципите на изграждане на орнамента. Проследяват се взаимодействията между различните култури, както и проявлението му в различни материали и области, като приложни изкуства, архитектура,

